

КАРАЛДЫ
№1 педагогикалык кеңеште
30.08.2022

Нурлан Рахманов атындагы орто мектептин өрт коопсуздугу боюнча нускамасы

Мектептин өрт коопсуздугу боюнча нускама (инструкция), Кыргыз Республикасынын “Өрт коопсуздугун камсыз кылуу жөнүндө” мыйзамынын, мектептин Уставынын негизине ылайык иштелип чыккан.

1. Нускаманын жалпы жоболору

- 1.1. Мектептеги өрт коопсуздугу боюнча бул нускамада кызматкерлердин жүрүм-турум тартибин, жалпы билим берүү уюмунун аймактарын, имараттарын жана окуу кабинеттеринде өрт коопсуздугун камсыз кылууну уюштуруу жана тейлөө тартибин аныктаган өрт коопсуздугунун талаптарын жана эрежелерин белгилөө максатында иштелип чыккан.
- 1.2. Өрт коопсуздугун камсыз кылуу чаралары боюнча бул көрсөтмө мектептин имараттарынын өрт коркунучунун өзгөчөлүктөрүнө, технологиялык процесстерге, жалпы билим берүү уюмундагы технологиялык жана өндүрүштүк жабдууларга негизделип иштелип чыккан.
- 1.3. Мектептеги өрт коопсуздугунун чаралары жөнүндө бул көрсөтмө, билимине, иш тажрыйбасына карабастан, бардык кызматкерлер үчүн, ошондой эле жалпы билим берүү уюмундагы бардык окуучулар, билим берүү уюмуна келген ата-энелер үчүн милдеттүү.
- 1.4. Мектептин администрациясы, педагогикалык жамааты, билим берүү тармагы жана тейлөө кызматкерлери өрт коопсуздугунун эрежелерин билүүгө жана так сактоого, өрт чыккан учурда адамдарды куткаруу жана эвакуациялоо, өрттү өчүрүү боюнча жана башка бардык чараларды көрүүгө милдеттүү.
- 1.5. Мектептеги өрт коопсуздугу тутумун түздөн-түз өзүнүн компетенциясынын чегинде директор тарабынан жүргүзүлөт, өрт коопсуздугу боюнча ушул нускаманын аткарылышы жана өрт коопсуздугунун талаптарынын сакталышы үчүн жеке жооптуу болуп директордун чарба иштери боюнча орун басары саналат.
- 1.6. Мектептин ижарага алынган имараттарында жана жайларында өрт режимин камсыз кылуу, ошондой эле ижара келишиминде көрсөтүлгөн өрт коопсуздугу боюнча иш-чаралар үчүн жоопкерчилик ижарага алган уюмдун жетекчилери тарабынан тартылат.

- 1.7. Мектеп кызматкерлерин окутуу өрт коопсуздугу боюнча өрт коопсуздугун жөнгө салуучу ченемдик укуктук актылардын талаптарын, ошондой эле техниканы жана коопсуздук эрежелерди билүү, өрттүн алдын алуу, өрттө адамдардын өмүрүн, ден-соолугун жана мүлкүн сактап калуу боюнча практикалык көндүмдөрдү уюштуруу өрт коопсуздугу боюнча нускамалардын билим берүү программаларына ылайык жүргүзүлөт. Өрттүн алдын алуу боюнча көрсөтмөлөрдөн өтпөгөн, ошондой эле канааттандырылгы эмес билимин көрсөткөн адамдар жалпы билим берүү уюмунда иштөөгө жол берилбейт.
- 1.8. Мектеп кызматкерлери үчүн өрт коопсуздугу боюнча түшүндүрүү иштерин уюштуруу жана өткөрүү өрт коопсуздугуна жооптуу жана билим берүү уюму боюнча бекитилген ыйгарым укуктуу кызмат адамы тарабынан жүргүзүлөт. Кызматкерлерди өрт коопсуздугу боюнча иш-чараларга үйрөтүүнүн тартиби жана мөөнөттөрү Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын эске алуу менен жалпы билим берүү уюмунун директору тарабынан аныкталат.
- 1.9. Мектепте өрт коопсуздугу боюнча тааныштыруу, баштапкы, кайталап, пландаштырылбаган жана максаттуу семинарларды, отурумдарды өткөрүү фактысы колдонулуп жатканда өрт коопсуздугу боюнча журналында кызматкерлердин милдеттүү колу менен жазылат .
- 1.10. Мектептин имараттары жана курулмалары ар бир окуу жылы башталганга чейин райондук мамлекеттик администрациясынын комиссиясы тарабынан ага Мамлекеттик өрткө каршы көзөмөл инспекторунун сөзсүз катышуусу менен кабыл алынууга тийиш.
- 1.11. Мектептин кызматкерлери мектептеги өрт коопсуздугу боюнча ушул көрсөтмөнү бузгандыгы (аткарбаганы, талапка ылайык эмес аткаргандыгы) үчүн Кыргыз республикасынын мыйзамдарында аныкталган кылмыш, административдик, тартиптик же башка жоопкерчилик тартышат.

2. Коргоо объектисинин мүнөздөмөсү жана өрт коркунучунун өзгөчөлүгү

- 2.1. Мектептеги ар кандай курактагы окуучулардын, тактап айтканда, башталгыч, негизги жана орто мектептин балдарынын коопсуздугу өзгөчө маанилүү болуп эсептелет.
- 2.2. Мектептин класс кабинеттери өрт коркунучу боюнча коргоо объектисине кирет.
- 2.3. Мектепте өрт коркунучунан коргоо объектиси катары административдик кабинеттер, класстар, китепкана, товардык-материалдык баалуулуктар кампасы (архив) бар.
- 2.4. Билим берүү уюмунда өрт коркунучу боюнча төмөнкү жайлар кооптуу болуп саналат:
  - химия кабинети, лабораториялык кабинет (практикалык (лабораториялык) иштерди жүргүзүү, лабораторияда химиялык активдүү заттарды сактоо кабинети);
  - физика кабинети жана лабораториялык кабинет (электр шаймандарын практикалык (лабораториялык) жумуштарда колдонуу кабинети);
  - информатика кабинети – (билим берүү ишинде колдонулган көптөгөн жеке персоналдык компьютерлер жана оргтехникалар коюлат);
  - китепкана - чакан аймакта топтолгон окуу китептерди (күйүүчү материалдар кагаз, картон) сактоо;

3. Өрт коопсуздугу, эвакуация жана өрттү өчүрүү иш-чараларын уюштуруу, биринчи медициналык жардам үчүн жооптуу

- 3.1. Жалпы билим берүү уюмунда өрт коопсуздугун камсыз кылууга жооптуу ыйгарым укуктуу кызматкер директордун административдик-чарбалык иштер боюнча орун басары болуп дайындалды _____ № _____ буйругу менен.
- 3.2. Өрт коркунучу жогору болгон жайларда өрт коопсуздугуна жооптуу болуп төмөнкүлөр дайындалды:
- Тамак-аш жана ашкана _____ Аты-жөнү _____
Товардык кампа жана инвентаризация _____
Китепкана _____
Технология бөлмөсү _____
Метод кабинет _____
Химия кабинеттери _____
Физика кабинеттери _____
Информатика кабинеттери _____
- 3.3. Катчы _____ өрткө каршы кызматына жана мектеп директоруна өрт жөнүндө билдирүү, эскертүү берүү (маалымдоо) үчүн жооптуу .
- 3.4. Өрт учурунда бардык колдогу күчтөрдү жана каражаттарды колдонуп адамдарды куткаруунун жалпы уюштурулушуна директордун тарбия иштери боюнча орун басары _____ жооп берет.
- 3.5. Өрттөн сактоо тутумунун (өрттөн, өрттү өчүрүүдөн, түтүндөн коргонуу тутуму) активдешүүсүн текшерүүгө жооптуу адам болуп директордун административдик-чарбалык иштер боюнча орун басары дайындалды _____.
- 3.6. Зарыл болгон учурда электр энергиясын өчүрүүгө (өрттөн коргоо тутумдарын кошпогондо) жалпы билим берүү уюмунун коопсуздук күзөт кызматы (охрана) жооп берет.
- 3.7. Авариялык жана чектеш бөлмөлөрдөгү желдетүү тутумдарынын иштөөсүн токтотууга, сууну жаап салууга (зарыл болсо) жана газ коммуникацияларынын катышуусунда, имараттын жайларынын өрттүн жана түтүн булгануусунун алдын алууга көмөктөш болгон башка иш-чараларды, мектептин имараттарын жана курулмаларын комплекстүү тейлөө боюнча жумушчусу _____ аткарат.
- 3.8. Кооптуу аймактан тышкары өрттү өчүрүүгө катышпаган кызматкерлердин бардыгын кызматтан четтетүү үчүн китепкана башчысы _____ жооп берет.
- 3.9. Өрт өчүрүү кызматы келгенге чейин (корголуучу объектинин өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен) өрттү өчүрүүгө жалпы жетекчиликтин аткарылышы үчүн мектептин директору _____ жооп берет.
- 3.10. Өрттү өчүрүүгө катышкан кызматкерлер тарабынан коопсуздук талаптарынын сакталышын камсыз кылуу үчүн эмгекти коргоо боюнча адис жооп берет.

- 3.11. Материалдык баалуулуктарды сактоо, өрттү өчүрүү, эвакуациялоо жана коргоо боюнча уюштуруу иштерине бир мезгилде директордун тарбия иштери боюнча орун басары _____ жооп берет.
- 3.12. Мектептин шыпыруучусу _____ өрт өчүрүү бөлүмдөрү менен жолугушуу жана өрт чыккан жерге жакыныраак жолду тандоого жардам берүү үчүн жооптуу.
- 3.14. Өрттү өчүрүүгө жана тиешелүү биринчи кезектеги куткаруу иштерин жүргүзүүгө катышкан өрт өчүрүүчү бөлүктөргө персоналдын коопсуздугун камсыз кылуу үчүн зарыл болгон маалыматты жеткирүү үчүн мектептин директору жооп берет.
- 3.15. Өрткө каршы кызматы келгенден кийин өрттү өчүрүүнүн башчысына корголуучу объекттин, ага жакын жайгашкан имараттардын жана курулмалардын конструкциясы жана технологиялык өзгөчөлүктөрү жөнүндө, сактоочу жайда сакталып турган жана колдонулган заттардын, материалдардын көлөмү жана өрт коркунучтуу касиеттери жөнүндө маалымдоо үчүн жооптуу адам. корголуучу объект жана өрттү ийгиликтүү өчүрүү үчүн зарыл болгон башка маалыматтарды берүү, директордун административдик чарбалык иштер боюнча орун басары жооптуу.
- 3.16. Жалпы билим берүү уюмунун күчтөрүн жана каражаттарын өрттү жоюуга жана анын алдын алууга байланышкан иш-чараларды ишке ашырууну уюштуруу үчүн директордун административдик-чарбалык иштер боюнча орун басары жооптуу.
- 3.17. Өрт учурунда жаракат алгандарга медициналык биринчи жардам көрсөтүү мектептин мед кызматкерине _____ жүктөлөт.
- 3.18. Өрт учурунда окуучулурады эвакуациялоо милдети ошол учурда сабак өтүп жаткан предметтик мугалимдерге жүктөлөт.

5. Мектептеги өрт коопсуздугу үчүн жооптуу адамдардын милдеттери

5.1. Жалпы билим берүү уюмунун директору төмөнкүлөргө милдеттүү:

- өрт коопсуздугунун талаптарынын сакталышын жана мектептеги өрт коопсуздугу боюнча ушул нускаманын сакталышын камсыз кылуу, жалпы билим берүү уюмунда белгиленген өрт коопсуздугу режиминин сакталышын көзөмөлдөө жана аныкталган кемчиликтерди четтетүү боюнча кечиктирилгис чараларды көрүү;
- өрткө каршы көрсөтмөлөрдү өткөрүүнүн убактысын жана тартибин аныктоо;
- ар бир окуу жылынын башталышына чейин өрт коопсуздугунун талаптарын изилдөө, анын ичинде дем алуу тутуму жана адамдын өзү үчүн жеке коргонуу каражаттарын кооптуу өрт факторлорунан жана өрттүн баштапкы өчүрүүчү шаймандарынан пайдалануу мүмкүнчүлүгүн үйрөнүү боюнча сабактарды уюштурууга даярдануу;
- жалпы билим берүү уюмунун имараттарында жана курулуштарында жүргөн окуучуларды, кызматкерлерди, ошондой эле конокторду жана башка адамдарды эвакуациялоо боюнча практикалык тренингдерди алты айда кеминде 1 жолу өткөрүүнү камсыз кылуу;
- өрт коопсуздугунун эрежелерине ылайык, ошондой эле техникалык документтерде белгиленген жыштыкта, же жылына бир жолудан кем эмес курулуш конструкцияларынын жана инженердик жабдуулардын өрткө каршы жабдуусунун абалын текшерүү, ошондой эле техникалык өрттөн коргоо каражаттары жана (же)

өрткө каршы иш-аракеттерди өндүрүүчү, корголуучу объектте документтерди сактоо;

- текшерүүнүн натыйжалары боюнча өрткө чыдамдуу жабдуунун абалын текшерүү үчүн актынын (протоколдун) түзүлүшүн камсыз кылыңыз, анда өрткө чыдамдуу жабдуунун бузулгандыгын (мүнөздөлгөн жерин) көрсөтүү; келтирилген зыяндын (эгерде бар болсо) жана аларды четтетүү үчүн сунуш кылынган мөөнөттөрдүн, жалпы билим берүү уюмунун курулуш конструкцияларынын, инженердик жабдууларынын өрткө чыдамдуу жабуусунун бузулушун четтетүүнү камсыз кылат;
- акт залынын сахнасынын жыгач жана башка конструкцияларын күйүүчү материалдардан, күйүүчү жасалгалардан, сахнанын жасалгасынан, ошондой эле өрттөн коргоочу тутумдарды пайдалануу журналына маалыматтарды киргизүү менен өрткө каршы заттар менен иштетүүнү камсыз кылуу, анын ичинде алардын датасы жана анын колдонуу мөөнөтүнүн сакталышына көзөмөл;
- өрт учурунда мектептин имараттарынан жана курулмаларынан адамдарды эвакуациялоого арналган тышкы өрттүн тышкы тепкичтерин, ошондой эле имараттардын жана курулмалардын чатырларындагы (жабууларындагы) тосмолорду талаптагыдай абалда сактоону камсыз кылуу, алардын кыш мезгилинде карды жана музду тазалоо;
- өрттүн чыккан учурларын, өрттөн адамдарды жалпы билим берүү уюмунун имараттарынан эвакуациялоого арналган эшиктерди ачуу, тепкичтерди, чатырлардагы тосмолордун абалы боюнча тиешелүү протоколун түзүү жана маалыматтарды киргизүү боюнча 5 жылда кеминде 1 жолу өрттөн коргоо тутумдарынын иштөө журналына жазуу.
- өрт чыккан учурда адамдарды эвакуациялоо боюнча пландарды иштеп чыгууну уюштуруу, аларды көрүнүктүү жерлерге илинүүсүн уюштуруу;
- эвакуациялык жолдорду жана чыгуулардын сакталышын камсыз кылуу (жарыктандыруу жагынан, эвакуациялоо жолдорунун жана чыгуу жолдорунун саны, өлчөмү жана мейкиндикти пландаштыруу чечимдери, ошондой эле качуу жолдорунда өрт коопсуздугу белгилеринин болушу) “Өрт коопсуздугунун талаптары боюнча эрежелерди” иштеп чыгуу;
- мектептин аймагында жайгашкан өрткө каршы тышкы суу түтүктөрүнүн пайдаланууга жарамдуулугун, өз убагында техникалык тейлөөнү жана оңдоону камсыз кылуу жана жылына 2 жолудан кем эмес (жазында жана күзүндө) сууну жоготуу боюнча текшерүүлөрдү уюштуруу;
- өрттөн сактоочу тутумдарды же алардын элементтерин өчүрүүгө байланыштуу техникалык тейлөө же оңдоо иштери жүрүп жаткан мезгилде мектептин имараттарын жана курулмаларын жана андагы адамдарды өрттөн сактоо үчүн зарыл чараларды көрүү;
- жылытуу сезону башталганга чейин жылуулук генераторлорун, жылытуу жайларын, ошондой эле башка жылытуу шаймандарын жана тутумдарын текшерүүнү жана оңдоону уюштуруу;
- көрсөтмөлөрдүн, ченемдик укуктук актылардын аткарылышын, өрткө каршы мамлекеттик көзөмөлдөөчү органдар тарабынан сунуш кылынган жана жогору турган органдардын буйруктары менен көрсөтмөлөрүндө каралган өрт коопсуздугу боюнча иш-чаралардын өз убагында аткарылышын камсыз кылуу.

5.2. Өрт коопсуздугу боюнча ыйгарым укуктуу кызматкер төмөнкүлөргө милдеттүү:

- жалпы билим берүү уюмунун педагогикалык, билим берүүчү, көмөкчү жана тейлөөчү персоналынын өрт коопсуздугунун эрежелерин сакталышын көзөмөлдөө;
- өрткө каршы көзөмөлдөөчү шаймандар орнотулган жерлерде өрткө каршы байланыш линиясын көрсөтүү менен маалыматтарды жайгаштыруу;
- жалпы билим берүүчү уюмга “Тамеки тартууга жана ачык отту колдонууга тыюу салынат” деген өрт коопсуздугунун белгилерин коюуга;
- жалпы билим берүү уюмунун имараттарында жана курулмаларында болгон окуучуларды, жумушчуларды, ошондой эле конокторду жана башка адамдарды эвакуациялоо боюнча практикалык окууларды өткөрүүгө;
- имараттардын жана курулмалардын сырткы чыгуучу эшиктерин, сырткы ачык тепкичтерин, ошондой эле чатырларындагы тосмолорун (жабууларын) жакшы абалда кармоо, кыш мезгилинде кардан (муздан) тазалоо;
- адамдардын массалык катышуусу менен иш-чаралар башталганга чейин, өрт коопсуздугу боюнча иш-чаралардын сакталышы жаатында жайларды текшерүү, ошондой эле иш-чара учурунда сахнада жана залдарда жооптуу адамдардын күзөтүн уюштуруу;
- эвакуациялык жолдордун жана чыгуулардын, таштандылардын ошондой эле эвакуация жолдорунда өрт коопсуздугунун белгилеринин болушун камсыз кылуу;
- жалпы билим берүү уюмунун имараттарында сырткы өрт катмарлары менен гидранттарды дайыма кармоого;
- окуу аяктагандан жана жалпы билим берүү уюмунун иши бүткөндөн кийин мектептин имараттарын жана кабинеттерин текшерүү жана жабуу тартибин белгилөө;
- өрткө каршы кызмат адамдарына кызматтык милдеттерин аткарууда жалпы билим берүү уюмунун аймагына жана имаратка кирүүгө мүмкүнчүлүк берүү.

5.3. Жалпы билим берүү уюмунун бардык кызматкерлери төмөнкүлөргө милдеттүү:

- жалпы билим берүү уюмундагы өрт коопсуздугу боюнча чаралар, өрт коопсуздугу жана өрт коопсуздугу эрежелери боюнча ушул нускаманын талаптарын так сактоого;
- жумуш ордунда өрт коопсуздугунун талаптарынын сакталышын камсыз кылуу;
- окуучулар тарабынан өрт коопсуздугунун талаптарынын сакталышын көзөмөлдөө;
- окуучулар жана жумушчуларды өрт чыккан учурда эвакуациялоо боюнча практикалык сабактарга активдүү катышуу;
- иштеги өрт коопсуздугунун бузулушун аныктаганда, жалпы билим берүү уюмундагы өрт коопсуздугу үчүн жооптуу адамга бул жөнүндө тезинен кабарлоо;
- өрт өчүрүү кызматына чалуу үчүн байланыш телефондорун билүү, өрт өчүрүү кызматы келгенге чейин балдарды жана кызматкерлерди сактап калуу үчүн бардык чараларды көрүү;
- өрттү өчүрүүдө өрт өчүрүү кызматына жардам көрсөтүү;
- өрт коопсуздугу боюнча көрсөтмөлөрдү өз убагында өткөрүп туруу;

- жалпы билим берүү уюмунда өрт коопсуздугунун талаптарын сактоо боюнча нускамаларды, эрежелерди жана башка мыйзамдык талаптарды аткарууга.

5.4. Класс жетекчи төмөнкүлөргө милдеттүү:

- мектепте окуучулар тарабынан өрт коопсуздугунун эрежелеринин сакталышына, анын ичинде массалык жана класстан тышкары иштерге көзөмөл жүргүзүү;
- чейректе бир жолу окуучулар менен класстык саатта же сабактан тышкары мезгилде өрттүн алдын алуу жана мектепте, үйдө (үйдө), жаратылышта өрт чыкканда жүрүм-турум эрежелери боюнча баарлашуу.

5.5. Педагогикалык кызматкерлер төмөнкүлөргө милдеттүү:

- дайындалган кабинетте же бөлмөдө, ошондой эле мугалим сабак өтүп жаткан кабинетте өрт коопсуздугу талаптарынын сакталышын камсыз кылуу;
- жалпы билим берүү уюмунун класстарында билим берүү ишин камсыз кылуу үчүн зарыл болгон шаймандарды жана моделдерди, аксессуарларды жана башка буюмдарды гана сактоого, окуу бөлмөсүндө жана эвакуациялык эшиктерде таштанды таштабоого, бөлмөдө жарылуучу жана тез күйүүчү заттарды колдонууга болбойт;
- жалпы билим берүү уюмунун класстарында билим берүү ишин камсыз кылуу үчүн зарыл болгон эмеректерди гана, ошондой эле шкафтарда, стеллаждарда же туруктуу орнотулган стеллаждарда сакталып турган шаймандарды, моделдерди, аксессуарларды, колдонмо жана башка буюмдарды жайгаштырууга;
- окуучуларды класстан өрт чыккан учурда коопсуз жерге эвакуациялоону жүргүзүү, окуучулардын ден-соолугуна жана психологиялык абалына көз салуу.